

مرزهای آزار دینی: قانون پناهندگی و حدود محدودیت‌های مجاز بر دین

ساموئل چنگ *

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۶/۰۳ - تاریخ تأیید: ۹۷/۰۸/۱۱

DOI: 10.22096/HR.2019.105282.1102

چکیده

حق آزادی مذاهب و یا باورها از زمان آغاز دوران مدرن حقوق بین‌الملل در ابزارهای حقوق بشری به خوبی پایه گذاری شده است. هرچند، آزادی درونی عقیده مورد اعتراض قرار نگرفته است، توانایی آشکار کردن این باورها به طور عمومی به محدودیت‌هایی برای اهداف خاصی نظیر امنیت عمومی و نظم، سلامت، اخلاق، حقوق اساسی و آزادی های دیگر تبدیل شده است. میزانی از این محدودیت‌ها در اعمال مذهبی تحت قوانین حقوق بشر بین‌المللی ممکن است قابل پذیرش بوده و همچنان مورد بحث قرار بگیرد. از آنجا که آزار و شکنجه به دلایل مذهبی یکی از پنج زمینه مندرج در کنوانسیون ۱۹۵۱ مربوط به وضعیت پناهندگان است، حقوق بین‌المللی پناهندگان نقش مهمی در حفاظت از آزادی مذهبی ایفا کرده است. تا چه میزانی از اعمال محدودیت بر اعمال مذهبی مجاز است؟ و چه میزانی از این محدودیت‌ها به سطح آزار و شکنجه نیازمند حمایت بین‌المللی می‌رسد؟ بررسی قوانین پناهندگی دولتی‌هایی که ادعاهای مرتبط به مذهب را مورد قضاوت قرار می‌دهند، کمک خواهد کرد مرزهای مهم تعریف آزار و شکنجه در بستر اعمال مذهبی تشخیص داده شود و برخی از عوامل و گرایشات که بر تصمیم‌گیری پناهندگان تاثیر می‌گذارد را مشخص می‌کند.

قسمت اول مقاله، مرور کلی بر حقوق بین‌الملل پناهندگان را در رابطه با مذهب ارائه می‌دهد و زمینه و استقالی را که در آن ایجاد شده است را توصیف می‌کند. دوران مدرن حقوق بین‌الملل به شدت تحت تاثیر جنگ‌های مذهبی و اصل کویوس رگیو، ایوس رلیجیو (Cuius Regio, Eius Religio) قرار گرفت - کسی که حکومت او دین اوست - این اصل بر احترام به حاکمیت ملی و عدم دخالت در امور مذهبی دولت به عنوان ضرورت ثبات بین‌المللی تاکید دارد. قانون بین‌المللی پناهندگان که در اصل در واکنش به جنگ جهانی دوم و هولوکاست توسعه یافته است، تلاش می‌کند که احترام به حاکمیت ملی همراه با حمایت از دغدغه‌های بشر دوستانه را از طریق اعمال این حمایت‌ها

* هماهنگ کننده ارشد بخش حفاظت کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل متحد. لبنان

Email: samdcheung@hotmail.com

به افراد خارج از کشورشان به تعادل برساند. قسمت دوم مقاله قوانین پناهندگان که در آن محدودیت‌های مذهبی یک ترس شناخته شده نسبت به آزادی و اذیت را شامل می‌شود، تفسیر می‌کند و مسائل مهمی که مرز آزادی و اذیت را تشکیل می‌دهند، برجسته می‌کند. چگونه قوانین پناهندگی تبعیض را تشخیص داده و حمایت بین‌المللی در برابر آزار و اذیت را شایسته نمی‌داند؟ آیا پناهندگان می‌توانند از معضلاتی که زندانیان درگیر آنان هستند، دوری کنند. مانند اینکه هویت و اعتقاداتشان را انکار کنند و یا با اذیت و آزار مواجه شوند و آیا اعمال یک دیدگاه اخلاقی آسیب جدی یا شدیدی را به همراه خواهد داشت؟ چه تفاوتی باید بین دولت‌های مذهبی که مذهب خاصی را از طریق قوانین شرعی و یا دیگر قوانین مذهبی مبنای دولت قرار می‌دهند، [با دیگر دولت‌ها] قائل شد؟ آیا آزار و شکنجه می‌تواند توسط عاملان غیر دولتی یا افراطیان مذهبی اعمال شود و آیا خشونت‌های فرقه‌ای غیردولتی به قوانین پناهندگان مربوط می‌شود؟ قسمت سوم مقاله بر روی ارتباطات درهم آمیخته میان دین، سیاست، اقتصاد و فرهنگ در پرتو توجه به این واقعیت که مذاهب از پیروان خود انجام برخی از اعمال را می‌خواهند و برخی از استانداردهای رفتار اجتماعی را [برای آن‌ها] تعیین می‌کنند، تمرکز می‌کند. این بخش ارتباط بین دولت‌ها و مذاهب را مورد بررسی قرار می‌دهد و بررسی می‌کند آیا و چگونه حقوق بین‌الملل پناهندگان مدارای دینی و تنوع مذهبی را ترویج می‌کند.

واژگان کلیدی: پناهندگان؛ آزار و اذیت مذهبی؛ محدودیت‌ها؛ پلورالیسم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی